

GULYÁS PÉTERNÉ*

Dinasztiák az Óbudai Gázgyárban

Az Óbudai Gázgyárnak, melynek éppen az idén volt 90 éve az ünnepélyes átadása, hagyománya volt, hogy dinasztiákat nevelt. Már 1910-ben a gyár tervezése során felmerült, hogy gondoskodni kell a leendő dolgozókról, ezért a tisztviselők számára külön villákat építettek 1913-ban az ún. belső tisztviselőtelepen. A munkások számára a gyár szomszédságában ún. külső munkástelepet építettek, postahivatallal, vendéglővel, sőt munkáskaszinóval. A lakhatáson túl biztosították a jó közérzetet, ami elősegítette családon belül a gyár tiszteletét, szeretetét.

A munkások részére gyáron belül rendelkezésre állt étkező helyiség, mosdó- és fürdőszoba, ruhatár, ami: „...*berendezés, kényelem és tisztaság tekintetében mintaszerűnek mondható*...¹ A gyári munkarend külön pontjaként szerepelt: „*a munkatársakat gúnyolni, sértegetni vagy bántalmazni tilos*”.²

Továbbá fontosnak tartották a mindennapi életkörülmények javítását, elsősorban a művelődés és sport területén (művelődési ház építése, sportpályák létesítése).

Az itt élőket összekovácsolta az együvé tartozás a gyár életével, a termelési feladatokkal. Híres volt a gázgyár családias légköre, büszke volt, aki bekerülhetett ide. Érdemes megemlíteni a 7 gyermekes SZANISZLÓ családot. Ők 1934-ben kaptak lakást a munkáslakótelepen. A fiúk közül hárman nyugdíjas korukig dolgoztak a gázgyárban, de a tágabb rokonságból 12-en voltak gázgyári alkalmazottak. SZANISZLÓ PÉTER így emlékezik vissza: „*10 éves voltam, amikor a munkástelepre a harmadik csoportba lévőbe mehettünk lakni. Nagyon lényeges volt, hogy a dolgozók a gyár közvetlen közelében lakjanak. Úgy a vezetők, mint a fizikai dolgozók, akikre probléma esetén számítani lehetett.*”

VILD KÁROLY 1946-ban került a Gázgyárba, de csak 1959-ben sikerült a munkástelepre költöznie. Az idén 83 éves ember úgy nyilatkozott, hogy a gáz azért különb, mint a többi közmű: a víz, csatorna, villany, mert veszélyesebb, robban meg mérgez is. Tehát jobban oda kell rá figyelni. Véleménye szerint: „... *a Gázgyárnak olyan műszaki gárdája volt, hogy le a kalappal. Aki idejött, az tudta mit vállal, de a fizikaiak is. Itt hosszú távon gondolkodtak az emberek. Mi úgy érezzük, megtettük a magunkét.*”

A SCHUNK család 1938-ban költözött a tisztviselőtelepre. Apa és fia 1929-től a gázgyár leállításáig a vezető műszaki gárda tagjaihoz tartoztak. A továbbiakban a Schunk család tevékenységét ismertetem részletesebben.

SCHUNK RUDOLF 1901-ben született, középiskoláit Temesvárott végezte, majd 1926-ban Aachenban szerezte meg a vegyészmérnöki oklevelet. 1929-ben nyert felvételt az Óbudai Gázgyárba. 10 év múlva már a központi laboratórium vezetője. 1944-ben *műszaki tanácsosi* rangot

* Gázmúzeum, 1081 Budapest, Köztársaság tér 20.

kapott. 1943-tól a *Mellékterméküzem* vezetője, 1952-től a *Termelési osztály* vezetője. *Főosztályvezetői* kinevezését alkotó, kutató munkásságának elismerése miatt kapta. 1954-ben a *Pestmegyei Bírósághoz* rendelik ki igazságügyi szakértőként. Részt vesz az *Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület* munkájában. Oktató munkát is végzett. Előadó a *Mérnöki Továbbképző Intézetben*, majd 1958-tól évekig a *Veszprémi Vegyipari Egyetemen* adott elő, a RETEZÁR ÁRPÁD vezette *Ásványolaj és széntechnológiai tanszéken*, *Gázgyártási technológia* tárgykörben. Szakcikkeket, könyveket írt, előadásokat tartott. 1962-ben vonult nyugdíjba az Óbudai Gázgyárból.

Fia, SCHUNK PÉTER a műszaki egyetem elvégzése után rögtön az Óbudai Gázgyárba került, ahol gyakorlat volt, hogy a fiatal mérnököknek az összes üzemet végig kellett járnia, hogy részletesen megismerkedjenek az összes termelési folyamattal.

1963-ban az *Elgázosító üzemhez* került, részt vett az első levegős-bontó berendezés beüzemeltetésében, majd a *Gáztisztító és Melléktermék üzem* vezetője lett. A városigáz gyártás megszüntetése után a földgázra átállítás programjának befejezésével különböző beosztásokban dolgozott a *környezetvédelem* területén.

IRODALOM

¹ Budapest Székesfőváros Gázművei. Budapest 1914. 46 o.

² Budapesti Gázművek száz esztendeje. Budapest 1956. 26. o.